

■ ■ ■ 70 jaar geleden - 21 juli 1944

Lieve bommen op Bissegem...

Momenteel gaat vrijwel alle aandacht naar de herdenkingen van de Eerste Wereldoorlog. Niet onterecht want ook in Bissegem moesten vele jongelingen naar het front. Zes ervan kwamen niet terug en er vielen ook 27 onschuldige burgerslachtoffers te betreuren; zonder nog te spreken van het vele menselijke leed dat de Bissegemnaars dienden te ondergaan.

Maar wat onze bevolking op 21 juli 1944 meemaakte, tart alle verbeelding. De nationale feestdag staat in Bissegem voor een van de somberste dagen uit onze geschiedenis.

Het bombardement tijdens de nacht van 21 juli 1944 is zonder meer een van de meest dramatische gebeurtenissen die ons dorp ooit heeft doorstaan. Het dompelde Bissegem in een diepe rouw.

Op 10 mei 1940, de eerste dag van de oorlog, vielen Duitse stuka's het vliegveld aan. Twee doden, meerdere gekwetsten en een 10-tal woonhuizen in de Tuinwijk werden zwaar beschadigd. Ook tijdens de Leieslag werd er in Bissegem een hevig robberij gevochten en vielen er heel wat militaire slachtoffers.

Door onze ligging tussen twee sterk geveeerde doelwitten, het vliegveld Wevelgem-Bissegem en de Kongostatie op de Markebeek, zou onze gemeente herhaaldelijk door luchtbombardementen worden geteisterd. Naarmate de oorlog vorderde, werd het gevaar via het luchtruim als maar intenser en herhaaldelijk was ons dorp slachtoffer van luchtaanvallen met doden, gewonden en veel stoffelijke schade als gevolg.

Bissegem had eigenlijk al ruim zijn deel gehad...

In de nacht van 6 juni werd een van de grootste krijgskundige ondernemingen van de wereldgeschiedenis ingezet: de landing langs de kusten van Normandië. Grote opluchting bij de bevolking, al mocht men dat natuurlijk niet laten blijken t.o.v. de bezetter. De Duitsers en vooral de collaborateurs hadden jaren met een mogelijke landing gespot, maar plots was het nu wel menens. Toch zou het nog duren tot begin augustus, na de doorbraak bij Avranches, vooraleer de aanvalslegers voor goed in beweging kwamen.

Zou er eindelijk toch een einde komen aan al die ellendige van de laatste vier jaar...?

Nee, het ergste moest nog komen. De oorlog was hier bijlange nog niet gestreden...

De Engelsen probeerden er alles aan te doen om de Duitse oorlogsindustrie te verwoesten en de aanvoer van versterkingen naar het invasiefront te verhinderen. Kortrijk behoorde bij de aangeduide "railway targets".

En dan kwam die dramatische 21 juli 1944...

Omstreeks middernacht wordt het rangeerstation van Kortrijk aangevallen door 194 Lancasters en 1 Mosquito. De reddingswerken komen pas goed op gang en nog geen uur later volgt een tweede aanvalsgolf uitgevoerd door nog eens 97 Lancasters. Maar liefst 5325 bommen worden hiervoor gedropt. De Kongostatie moest kost wat kost vernietigd worden! Had dit

Op de voorgrond de puinen waaronder de familie Demuyne bedolven zat. Op de achtergrond de huizen van de Wulverickstraat.

eigenlijk allemaal wel zin? Want buiten het vormingsstation dat buiten gebruik was na het bombardement, ondervond het militair verkeer geen extra hinder. Van precisiebombardementen zoals die nu worden uitgevoerd, was natuurlijk nog geen sprake. Maar misschien hadden de Engelsen toch wat omzichtiger tewerk kunnen gaan bij het uitvoeren van hun bombardementen. Wij zullen het nooit weten... De feiten die zijn er wél.

Heel veel bommen misten hun doel. 34 bommen kwamen op onze gemeente terecht en eisten een enorme tol. Het zwaarst geteisterd waren de Bissegemstraat, Wulverikstraat, Meensesteenweg en Rootputstraat.

29 doden en verschillende gekwetsten, 13 woningen totaal vernield, 75 licht en 2 zwaar beschadigd, daarenboven werden ook nog 3 werkhuizen en 6 vlasbergplaatsen vernield.

Het dubbele bombardement zorgde ervoor dat de reddingsacties heel moeilijk op gang kwamen.

Ze waren pas goed ter plaatse of de redders dienden op de vlucht voor een tweede bombardement. De Bissegemse brandweer werkte als echte helden en probeerde te redden wat er te redden viel. "PRACHTPRESTATIES" zoals de bevelhebber Georges Couckuyt in zijn verslagen beschrijft. Maar ook de bevolking snelde ter hulp.

Een hartverscheurend drama dat bij verschillende Bissegemse families onherstelbare wonden sloeg en veel menselijk geluk verbrijzelde.

Werner Verschaete was toen 10 jaar en woonde in de leperstraat nr. 128. 'Wij zaten zoals meestal bij bombardementen met enkel

buren in onze kelder. Tijdens het tweede bombardement kwam ook Vanhecke ons vervoegen. Hij was hulp aan het bieden, was geraakt door een scrapnel (granaatscherf) en zijn pink hing erbij te bengelen. Buiten al onze ruiten die aan diggelen waren, kwamen wij er eigenlijk goed van af.'

Dit kon niet gezegd van de weduwe Pottie en haar twee dochters, die wat verder in de straat woonden. Zij overleefden het bombardement niet.

Hetzelfde lot was de familie Demuynck beschoren, die een kruidenierswinkel hield in de Bissegemstraat. Vader, moeder en drie kinderen vonden er de dood. De 14-jarige Yvonne zat tot over haar lenden vast in het puin. Maar toen kwam het tweede bombardement eraan en iedereen sloeg op de vlucht. Hector Catteeuw en onderpastoor Vandebussche bleven bij haar en pas na de tweede bommenregen kon men haar bevrijden. Ondertussen was de ganse familie onder het puin gestikt.

"De lijken van Gerard, Noel en Maurice werden bij ons in de voorplaats gelegd. Mijn vader ging achteraan wat zakken halen en viel in de regenput. Door de luchtdruk was het deksel ervan weggeslagen. Gelukkig kon hij zich eruit tillen. 's Anderendaags werden de doden naar de schuur van Callens gebracht in de Kortrijkstraat waar alle slachtoffers toen werden opgebaard.

Anderen hadden meer geluk. 'Zoals de echtgenoten Soens die zich met hun dochter, hun zoon was voortvluchtig en vertoefde ergens in Frankrijk, in de kelder hadden verschanst. Zij overleefden wél het bombardement. Net als in het huis voorbij de Astridlaan. Daar zat André Vernimmen samen met zijn moeder in de kelder. Zowel aan de voordeur als aan de achterdeur was een bom gevallen. Ook zij kwamen heelhuids uit de kelder geklauterd." (Werner Verschaete).

Maar niet voor iedereen was zoveel geluk weggelegd.

In de Wulverikstraat had vlashandelaar Henri Vanlerberghe in zijn tuin een onderstand gebouwd. Een soort put met bescherming erboven waar hij samen met zijn echtgenote, Elodie en Blanche Janssens (z'n schoonzus met haar dochter) en meester-gast Medard Vanmeenen hadden geschuild. Maar er kwam een bom terecht op de schuur ernaast, die instortte en bovenop de

Luguber beeld op het kerkhof van Bissegem 29 kisten naast elkaar in afwachting van de begrafenis.

onderstand terecht kwam. Voor hen kon geen hulp meer baten. Ook in de Meensesteenweg was er heel veel schade aan huizen maar vielen er gelukkig geen slachtoffers. Wetende welk gevaar hen hier boven het hoofd hing, hadden veel mensen Bissegem verlaten en weg van het vliegveld en het rangeerstation bij familie of kennissen hun toevlucht gezocht. In de Rootputstraat was het dan weer andere koek. Verschillende families zaten er samen in de kelder van Désiré Mareel. Het noodlot sloeg toe. Bij het tweede bombardement viel een bom pal bovenop het huis en niemand overleefde de klap.

De familie Dedeyne-Catteeuw met hun twee kinderen Freddy en Frida. De vader was nog hulp gaan bieden na het eerste bombardement en hij was zijn familie komen vervoegen toen de tweede aanval losbarstte.

Weduwe Erna Poublon-Neyrinck, zoontje Carlos en haar broer Karel Poublon.

De echtgenoten Jozef Rouseré-Marie Barbry en kinderen Joris, Cecilia en Yvan.

Désiré Mareel en vrouw Lea Feys en zoon Germain Mareel 1934. Tenslotte werd ook het huis van Zulma Catteeuw volledig vernield. Het hoofd van het vrouwtje werd teruggevonden in de dakgoot van een nabij gelegen woning.

Maar ook van Engelse kant vielen er slachtoffers. Verschillende vliegtuigen van de geallieerden werden door Duitse nachtjagers neergehaald. Nabij de Liebrug stortte een Lancaster LL884 neer en sneuvelden de 7 bemanningsleden (gedenkteken onder de Ringbrug).

De 29 slachtoffers werden op het kerkhof van Bissegem begraven. Een dikke maand later, op 2 september, zou de bezetter ons dorp verlaten en was de oorlog in Bissegem althans voor goed voorbij. ●

P.V.

Bidprentje met slachtoffers.

† GEDENK IN UW GEBEDEN	
de zielen van de slachtoffers van den vliegeraanval te Bissegem, op 21 Juli 1944.	
1. CATTEEUW ZULMA	geb. Kortrijk 21.1.1888
weduwe Vanhee Alfons	
2. DE DEYNE JULIEN	Heule 22.2.1913
3. CATTEEUW MARIA-JOSÉ	Bissegem 18.6.1916
echtgenote De Deyne Julien	
4. DE DEYNE FREDDY	Bissegem 25.2.1937
5. DE DEYNE FRIEDA	Kortrijk 1.11.1939
6. POTTIE-MARIE-TRIFONIE	Heule 6.7.1892
weduwe De Grootte Hippolyte	
7. DE GROOTE CECILIA-MARIA	Kortrijk 14.5.1926
8. DE GROOTE GODELIEVE	Kortrijk 2.10.1934
9. DEMUYNCK GERARD	Herzeeuw 12.2.1903
10. WERREBROUCK HELENA	Heule 9.2.1906
echtgenote Demuynck Gerard	
11. DEMUYNCK NOËL-GUSTAAF	Bissegem 13.4.1934
12. DEMUYNCK MAURITS-ANDREAS	Bissegem 22.12.1937
13. DEMUYNCK DANIEL-JULIUS	Bissegem 11.5.1942
14. JANSSENS BLANCHE	St. Pieters-Jette 17.6.1920
15. JANSSENS ELODIE	Outryve 26.6.1874
weduwe Parqui August	
16. MAREEL DESIRÉ	Heule 5.2.1902
17. FEYS LEA	Wevelgem 14.10.1904
echtgenote Mareel Désiré	
18. MAREEL GERMAIN	Bissegem 12.5.1934
19. NEYRINCK CARLOS	Kortrijk 14.2.1936
20. POUBLON ERNA-JULIA	Kortrijk 19.10.1915
echtgenote Neyrinck Marcél	
21. POUBLON KAREL	Kortrijk 24.10.1909
22. ROUSERÉ JOZEF	Westoutre 22.2.1900
23. BARBRY MARIE-LEONA	Westoutre 3.1.1901
echtgenote Rouseré Jozef	
24. ROUSERÉ JORIS	Poperinge 6.8.1927
25. ROUSERÉ CECILIA	Poperinge 4.5.1929
26. ROUSERÉ YVAN	Bissegem 16.5.1939
27. VANLERBERGHE HENRI	Oostende 27.7.1896
28. PARQUI MARCELLA	Bossuit 10.2.1904
echtgenote Vanlerberghe Henri	
29. VAN MEENEN MEDARD	Moorsele 22.4.1899
echtgenoot Hanison Marie	

Druk. Verschaete, Bissegem